

KALANDO

Végignézi az embereket, a képeket, s ha olyanok számára megközelíthetetlen ezért fantáziát a világ tényszerű dokumentumai kell fölismernie, hogy ez bizony jó szándékú túlzással szorítható cím alá. Vagyis: kívülről csak nekem, akit csupán a látnivaló érdekel meg. A fényképezőgépet kezelő ember — Kunkovác László a neve — bizony a munka fizikailag fárasztó momentaira emlékszik, ha előveszi a képeket. Hiszen a fotóriporter — tessék a képeket megnézni — elsősorban nem módszert, hanem dimenziót változtatott: a barlangkutatókkal barlangkutatóként ereszkedett le a mélybe, a fortyogó vulkán kráterénél a Stromboli-expedíció tagjaként végezte a rá szabott munkát, s az Adria mélységébe is megfelelő előtanulmányok után szállt

KUNKOVÁCS LÁSZLÓ

le — ám mindenhová vitte magával a legfontosabb munkaeszközt, a fényképezőgépet.

Kíváncsi ember lenne? Valószínűleg igen, de a szónak abban az értelmében, amely minden felfedezőről elmondható. Nyugtalanúsága hajszolta a mélység és magasság egy-egy pillanatának megörökítésére? Feltehetően igen, hiszen tekintélyes szakmai múlttal a háta mögött azt mondja: „Én a mai napig

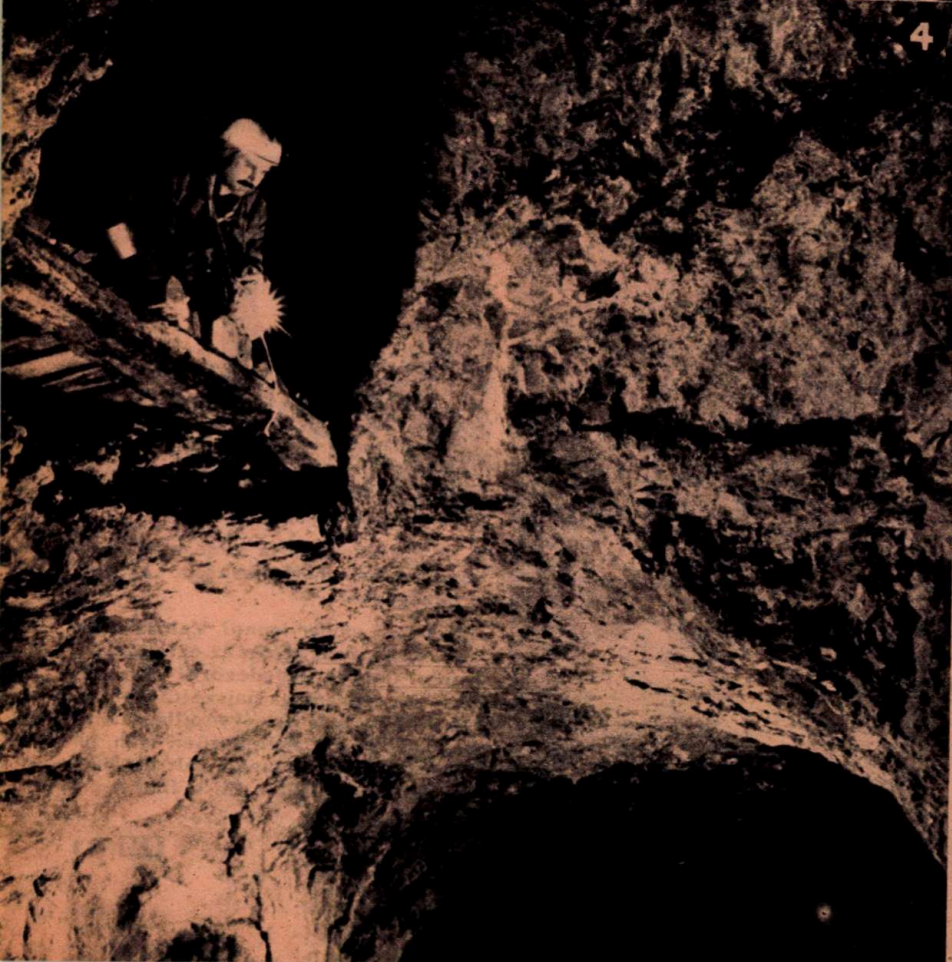
1

2

3

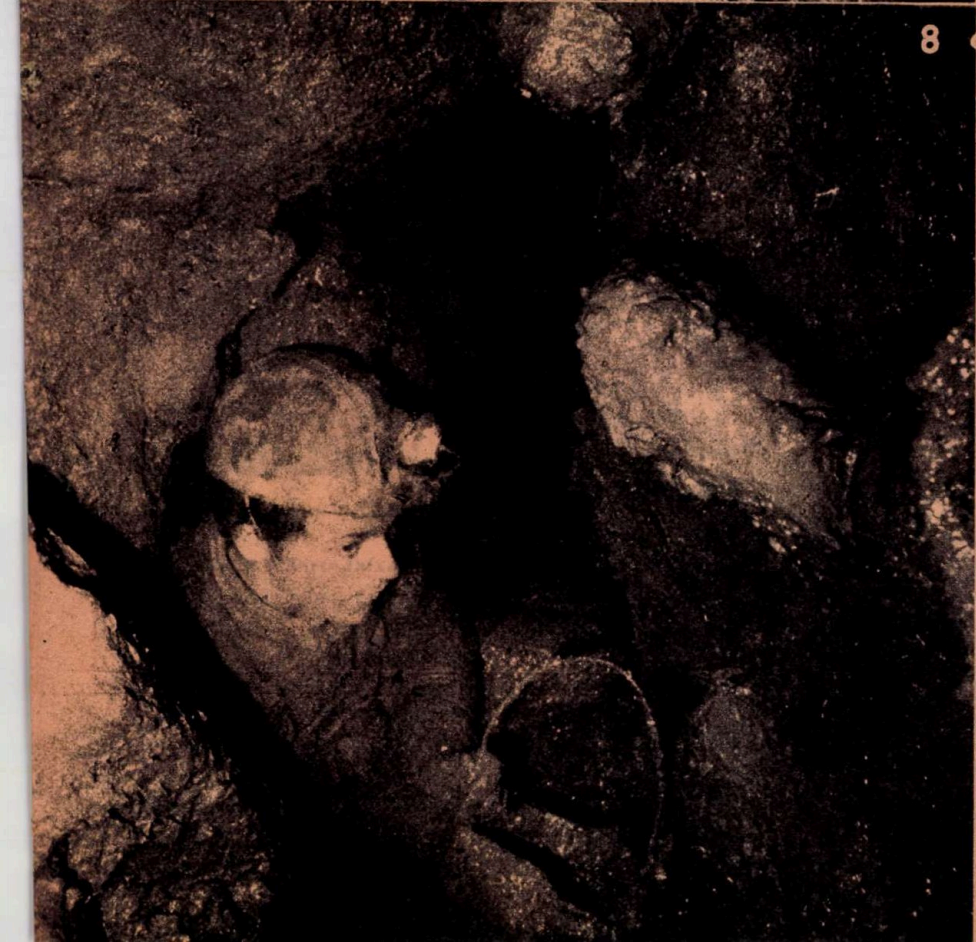
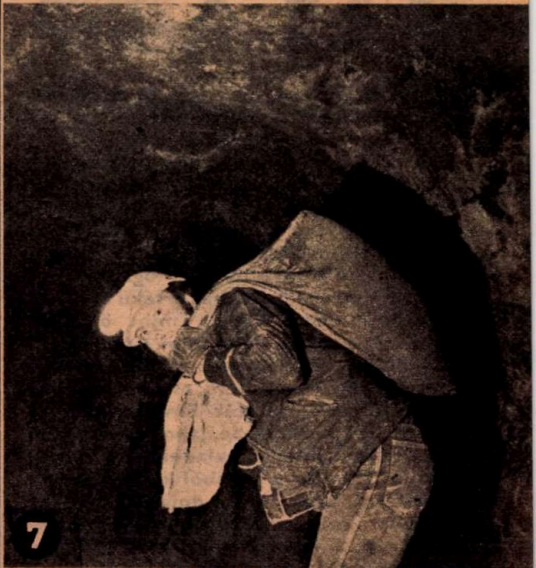

4

5

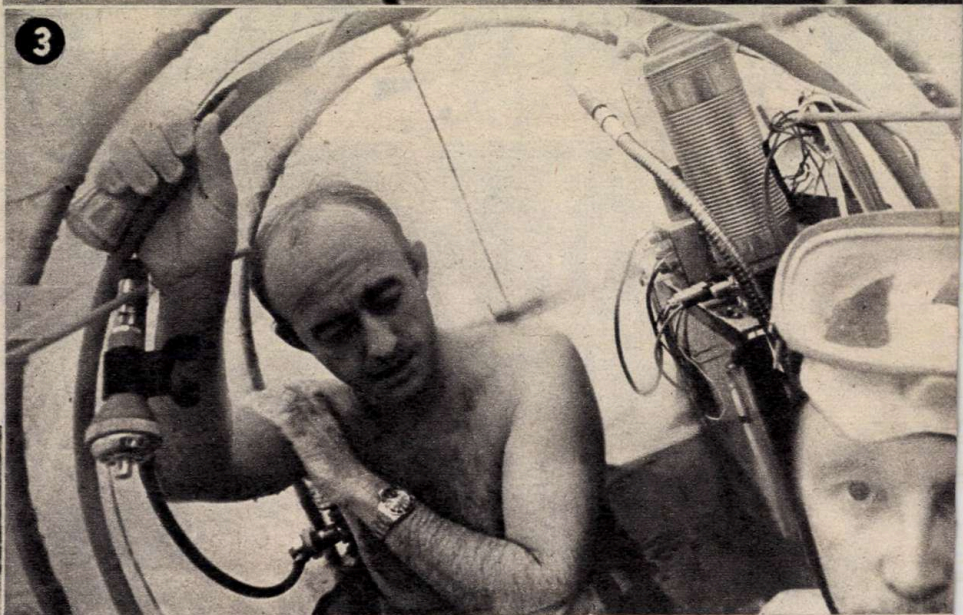
1. RÉGI BÁNYÁBAN
2. AZ EGYIK EGER PINCELABIRINTUS FELTÁRÁSÁN
3. SZUSSZANÁSNYI PIHENŐ
4. ÜREGEK AZ ELHAGYOTT ÉRCBÁNYÁBAN
5. SORSÁRA HAGYTÁK A BÁNYÁSZOK: A VÍZ AZ ÚR
6. INDULUNK EGER ALVILÁGÁBA
7. EGY ZSÁK ÁSVÁNYMINTA A VALAMIKORI ÉRCBÁNYÁBÓL
8. A VECSEMBÜKKI ZSOMBOLYBAN, 250 MÉTER MÉLYEN
9. A SZIKRÁZÓ ELLENTÉT: CARRARA, MÁRVÁNYBÁNYA

KALAND

nem tudom megmondani, hogy mi szeretnék lenni..." Ebben persze több az önirónia, mint a valóság. Higgyük el annak ismeretében, hogy volt tanító, MTI-riporter, most meg a Képzőművészeti Főiskolán dolgozik, és főleg fogadjuk el azért, mert tudni kell: hiányos felkészültséggel sem a barlangászok, sem a bűvárok nem fogadták volna be maguk közé teljes értékű társnak. Inkább képaláírásnak, mint önvalomásnak szánta, gondolom, amikor azt mondta: „A természet érdekel, a Körösök vidékén születtem, onnan hoztam a természet szeretetét. Emlékszem, voltam egy barlangban, ahol csak hason csúszva lehetett haladni, és mindig csak akkor, ha a tüdőből kielegeztük a levegőt. Ezek olyan dolgok, hogy az embert minden a parányiságára emlékezteti, a hernyó voltára és mindenképpen arra, hogy egymásra vagyunk utalva.”

Amikor ezeket a képeket válogattuk, értelemszerűen félretettünk sok színes diapozitív felvételt, sajnálva, hogy a képi tudósítás színeit, a mélység árnyalatokban és foltokban kifejeződő mozaikdarabját nem tudjuk visszaadni. Mondjuk így: a vizuális élményt. Csakugyan, mi is az élmény? Pontosabban, melyik a nagyobb élmény, a föld mélye, a víz, a magasság?

1. KIFOGOTT KARDHAL A LIPARI-SZIGETEN
2. EZÚTTAL SZIKLAHAL A ZSÁKMÁNY
3. HARMINCHAT ÓRÁS ÉLETTANI KÍSÉRLET A VÍZ ALATT
4. VADÁSZÁSRA KÉSZEN
5. MAGNÓVAL, FÉNYKÉPEZŐGÉPPEL VÁRJUK A STROMBOLI KITÖRÉSÉT
6. EGYMÁSRA UTALVA A TÜZHÁNYÓ OLDALÁN
7. DÉL-OLASZORSZÁGI ISZAPVULKÁN

5

6

„A Vecsembükki Barlangba egy álló napig tartott a fel- és leszállás, hiszen kétszáznegyven méterre ereszkedtünk. Ennyi idő alatt az utcán is történnek az emberrel emlékezetes dolgok. De hát az az út egészen más, annak a világnak a törvényeit kell megtanulnunk, ha az első pillanatra mégoly szokatlanok is. Jelképes példát mondok: ha a szikla sebet horzolt testünkre, rajta hagytuk a sárt, mert abban a mélységben nem fenyeget a fertőzés. Ami pedig a vizet illeti, nagyon nagy élmény búvárkészülékkel dolgozni ott, ahol a súlytalanság érzését kölcsönzi a közeg, a víz. Alighanem arra kell most hivatkoznom: olyasmi jelenti a felejthetetlen élményt, hogy, például, »keresztülment« rajtam egy apró halakból álló raj, és csupán azok vettek tudomást rólam, akik a legközelebb úsztak hozzám: kikerültek, mint közömbös lényt.”

Ezek a képek, nyilván feltételezik a kellő szaknai és technikai adottságokat, amelyekkel az alkotónak rendelkeznie kellett. Ez kétségtelenül így volt. Az igazság kedvéért azonban le kell írni: víz alatti fényképezőgépeit — kettő van belőlük — egy műszaki ember segítségével maga készítette. „Összebarkácsoltuk — mondja —, mert a víz alatti fényképezés nagyon drága kaland.”

Fogadjuk tehát ezeket a képeket szenvedélyes tudósításoknak a természet titkait fürkésző ember egy-egy kalandosan szép vállalkozásáról.

K. E.

7